

KANONIK J. J. OMAN:

25 let med clevelandskimi Slovenci

III.

Cez nekaj dni pa sta se zopet celo uro zakasnila. Popoldne sem ju zaprl v temno sobo pod stopnicami, toda zagledala sta tak krik, da sem ju moral izpustiti, ker sem se bal, da bi ne pridvela pred šolo. Grdinova ambulanca misleč, da koga živega zaga-

Nekega dne sem stal na križišču St. Clair in 62. ceste. Čakal sem na tramvaj, da bi se odpeljal v bolnišnico. V hipu sem zaslišal od stare šole Sv. Vida grozen krik in vik: Kaj pa naj to pomeni? Prestrašen sem pogledal proti šoli.

Skozi vse odprtine, skozi vrata in okna so drveli otroci iz šole na prosto. Drug čez drugega so skakali, se privali in na vse pretege hiteli proč od šole. Brž sem pohitel tja, da bi poizvedel, kaj je povzročilo ta nevdržni beg.

"Kaj pa je vendar?" sem vprašal prvo sestro, ki sem jo srečal. Ta se je na vso moč trudila, da bi pomirila zbegano otročad, toda vse njeno prizadevanje je bilo zaman. Vsak je mislil le na beg iz šole, da si večina niti vedela ni, zakaj beži.

Končno se je vendarle vrvenje malo poglelo. Otroci sami so postali radovedni, zakaj so bežali. Pojasnilo nam je dala sestra iz petega razreda, ki je vsa bleda in prestrašena pritekla po stopnicah za otroci.

Vso nezgodo je bil povzročil zlikovec, ki je od doma prinesel nabasan revolver in se je z njim v šoli igral. Surokrés se je pod klopjo nadomoma sprožil in pogljal s strašnim pokom kroglo v trdo desko. Krogla je sicer desko predrla, izgubila pa je pri tem toliko svoje moči, da je učenca, ki je sedel spredaj, le nalahno dregnila v hrbet, ranila ga pa ni.

Pok in dim sta povzročila paniko med otroci, da so bili v hipu pokonci tudi v drugih razredih. Zato je nastal po vsem šolskem poslopju pravi divji lov, združen z veliko ne-

varnostjo. Hvala Bogu, da ni prišlo še do hujše nesreče! Le nekaj dečkov, ki so bili v drugem nadstropju in so izbrali najkrajšo pot in skozi okna poskakali na zemljo, si je izvilno noge.

Se marsikatero bi imel povedati, pa se bojim, da bi cenjenega bralca ne zanimala. Rečem pa, da sem se med temi paglavci počutil srečnega, četudi je bilo včasih z njimi posegla vmes tudi smrt in nam pobrala kakšnega šolarja. Ob takih prilikah so spremlili učenci umrlega tovariša v cerkev in darovali zanj svoje molitve in obhajila.

Končno pa smo le dobili novo šolo, ki je imela kar 18 sob. Ker pa tretje nadstropje prvo leto še ni bilo dodelano, smo za silo še uporabljali tudi staro šolo. Tedaj se je pa pojavila nova težkoča, nastalo je vprašanje, kdo bo hodil v novo, kdo v staro šolo. V perečo zadevo so posegle sestre, ki so hotele imeti gotove razrede skupaj.

Toda kljub temu so prihajale pritožbe, češ, mi smo toliko in toliko prispevali za novo šolo, a naši otroci so še vedno v starem šolskem poslopju. Vendar pa temu ni bilo mogoče odpomoči. Nekdo je moral biti v stari šoli. Osemnajst sob je le za kakih 900 otrok.

Opravljanje pa je v taki šoli, kot je šola sv. Vida, dosti noč in dan; med šolo z otroki, po šoli pa z različnimi potrebami. Neprestano prihajajo pritožbe, upravičene in neupravičene. Nekateri starši so glede svojih otrok zelo občutljivi. Vedeti pa bi morali, da imajo učitelji najboljše namene z njihovimi otroki, tudi če jih tu in tam ukore ali kaznujejo.

Vendar se mnogim staršem zdi tudi najmanjši ukor prevelik. So matere, ki tarnajo, da že s petimi otroki v hiši ne vedo, kaj početi in ne morejo imeti reda. Od sestre v šoli pa pričakujejo, da naj bi imela red in poučevala brez

vsakega opomina in disciplinane kar 50 do 60 otrok.

Če je učiteljica otroka po šoli nekaj časa pridržala, ker je bil čez dan med poukom neposlušen, pa je že bilo joj. Nekatero matere brž posežejo vmes, češ, jaz bom že sama svoje otroke strahovala.

Tako se zgodi, da se nekateri starši pritožujejo od ene sestre do druge, g. župnik ali kdor ima nad šolo nadzorstvo, pa naj bo nekak posredovalec med njimi, kar ni posebno prijetno. Nekaj časa skuša ustreči obema strankama, ko pa vidi, da je vse njegovo prizadevanje zaman, si zaželi biti kje v gozdu med Indijanci ali pa med zamorci v Srednji Afriki, tam kjer še nimajo farnih šol.

Naši učni zavodi bi morali vzgajati posebne diplomate, ki bi pozneje v življenju znali ustrezati štirim strankam hkrati.

Najbolj pa mora paziti učitelj v slučajih, ko pridejo starši in pravijo: "Naše pa le dobro kaznujte, če ne bodo ubogali!" Kadar mi kdo tako govori, si mislim: Varuj se psa! Zgodilo se je, da je bil sinček take matere res malo kaznovan. Toda gorje! Mati je vsa zasopla prihitela v šolo in kričala: "Naših pa že ne boste kaznovali!"

Vpila je še v drugačnih izrazih, ki jih pa nočem ponavljati. Kjer so pa starši modri in uvidevni in prepuste šolo učiteljem in otrokom, tem ni sitnosti z otroki.

(Se nadaljuje)

Če še niste naročnik Ameriške Domovine, postanite še danes!

80-LETNICA DRUŠTVA SV. JOŽEFA ŠT. 56 KSKJ, Leadville, Colorado

Cleveland, Ohio — Leadville, Colorado, imenujejo tudi "Cloud City", mesto nad oblaki. Nahaja se višje kot najvišja slovenska gora Triglav in sicer 10.250 čevljev visoko.

Slovenska cerkev sv. Jožefa v Leadville stoji v višini 3.040 metrov. Ta slovenska cerkev je najbrž postavljena na najvišji višini od vseh cerkva na svetu. Leadville imenujejo tudi "Streha sveta".

Slovinci so se začeli naseljevati v Leadville, Col., okrog leta 1883. Prvi župnik slovenske cerkve sv. Jožefa v Leadville, ki so jo Slovenci postavili leta 1899, je bil Rev. J. Perše. Prva sv. maša v cerkvi sv. Jožefa je bila darovana 26. februarja 1900.

Društvo sv. Jožefa št. 56 KSKJ, Leadville, Col., je bilo ustanovljeno leta 1900. Natančen datum ni znan, ker pa je društvo obhajalo svoj srebrni jubilej 14. junija 1925, sklepam, da je bilo ustanovljeno v mesecu juniju 1900. Glavna ustanoviteljica sta bila Louis Kostelic in Frank Zaitz. Ob ustanovitvi je društvo štelo 12 članov. Društvo je bilo samostojno do leta 1901 pod imenom "Sokol". Leta 1901 je društvo pristopilo h K.S.K. Jednoti pod imenom društvo sv. Jožefa št. 56 KSKJ. Za časa pristopa v K.S.K. Jednoto so društvo vodili sledeči uradniki: John Vidmar, predsednik; Louis Kostelic, tajnik; Frank Zaitz, blagajnik; Rev. John Perše, odbornik.

Društvo sv. Jožefa št. 56 je bilo v prvih desetletjih po ustanovitvi eno najbolj agilnih društev v Jednoti. Leta 1920 je društvo prejelo od K.S.K. Jednote prvo nagrado kot najbolj uspešno pri pridobivanju novih članov.

Ko je meseca marca 1923 pogorela stara slovenska cerkev sv. Jožefa, je bilo društvo sv. Jožefa prvo, ki je darovalo petsto dolarjev za zgradbo nove cerkve. To je bilo za tiste čase kar lepa vsota denarja. Društvo sv. Jožefa je bilo tudi prvo, ki je v Leadville privedilo prvo igro v slovenskem jeziku pod vodstvom tedanjega tajnika Alojzija Kostelca.

Ob srebrnem jubileju je društvo imelo 400 članov. K napredku društva je silno pripomogel vedno agilni in živahni poznejši župnik, vsem Slovincem dobro poznani Rev. Jurij Trunk, ki je mnogo let objavljval v Glasilu svoje poučne in dovtipne članke pod naslovom "Pisano polje".

Leadvillčani živijo tako visoko, da le redkokdaj vidijo, kaj se spodaj v svetu dogaja. Njih najbrž še ne skrbi "air pollution", ki je postal problem že za vso Ameriko. Za to jim vsi zavidamo; dober zrak in dobra voda, vsega imajo v izobilju, ko mi spodaj kihamo in moramo piti prečiščeno vodo.

V Leadville imamo agilnega 3. podpredsednika glavnega odbora K.S.K. Jednote Antona M. Zalarja. Vsem uradnikom in članstvu društva sv. Jožefa št. 56 K.S.K.J., Leadville, Colorado, naše prirčne četitke ob 80-letnici društvenega delovanja v najvišji slovenski naselbini na svetu. Še na mnoga leta!

Jože Melaher

ELECT on
JUNE 3rd
DEMOCRAT

John C.

MEROS

STATE REPRESENTATIVE

18th District

Citizens for Meros Comm., J. Tarantino, Chmn.

ČE SE SELITE

izpnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44107

Moj novi naslov:

MOJE IME:

Moj stari naslov:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

NAROCITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

Rev. Bartolomej Ponikvar

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17017 Lake Shore Blvd. 631-6800

GRDINOVA TRGOVINA S POHISTVOM

15301 Waterloo Road 631-1238

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!
SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$6.00 including postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

LET YOUR LIFE INSURANCE WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City

State

Zip